

Fríkendir

TEIR fyra ákærðu mennirnir í sakarmálinum um Heygadrang vórðu mikudagin fríkendir. Dómurin setir við hesum punktum fyri einum tí drúgvasta sakamáli í føroyskari søgu. Í hvussu so er fyribils. Tí enn er kærufreistin ikki úti, og møguleiki er nú hjá ákærvaldinum at kæra dómin inn fyri landsrættin.

Teir fyra vórðu ákærdir fyri m.a. svik móti landskassanum í sambandi við tørvandi eginpening í byggingini av trolaranum Heygadrangi. Upprunaliga vóru tað avtøkustjórnarnir á Skála Skipasmíðju, sum heittu á landsstýrið um at kanna umstøðurnar viðvíkjandi eginpeningi í Heygadrangi. Landsstýrið lat málið fara

viðari til fútan, sum so gjørdi av at reisa almenna ákæru móti einum sakførara, einum reidara og tveimum fyrrverandi stjórum á skipaskiðjuni.

SÖSLALURIN prentar í dag allar viðmerkingarnar til dómin, t.v.s. premissurnar. Her verða allar ákærurnar móti teimum fyra monnunum vistar aftur. Í viðmerkingunum verður annars nomið við leiklutin hjá myndugleikunum, tað verið seg politikarum og embætismonnum í spurninginum um skipabygging sum heild og tørvandi eginpening. Víst verður á, at landsstýrið hevur verið vitandi um støðuna viðvíkjandi manngongdini við eginpeningi og tá ber ikki til at døma umrøddu fyra menn. Teir hava einki skeivt gjørt.

HVUSSU hesin dómurin verður móttikin millum manna fáa vit

helst meira at hoyra og síggja til í fjölmiðlunum komandi dagarnar. Vit hava í blaðnum í dag viðmerkingar frá øðrum fólki. Spurningurin er nú, hvat viðari fer at henda í hesum stóra máli. Verður sakin slept og fer ákærin viðari við øðrum skipamálum?

TAÐ eru tey, sum eru fegin um fríkenningina, meðan onnur halda, at teir ákærðu eru slopnir alt ov væl. Og síðani eru tað tey, sum nú seta stórt spurnar-tekin við leiklutin hjá okkara politisku myndugleikum í umrødda máli. Og spurningurin tey seta sær er tí, um komandi sakarmál fara at verða vend móti myndugleikunum. Hetta er tó lítið sannlíkt, tí tað er gjørt heilt greitt frá ákærvaldinum í aktuella sakarmálinum, at ákærurnar vóru bert vendar móti teimum fyra og høvdu sum so einki við myndugleikarnar ella onnur at gera.

Taka vit so lógina um ábyrgd landsstýrismanna, so kann hon ikki brúkast við afturvirkandi megi, um onkur vildi ynskt eitt heilt nýtt sakarmál júst móti landsins stýrandi.

VIT verða í hvussu er noydd at bíða í nakrar dagar til kærufreistin er úti fyri at fáa nakað meira at vita, um talan verður um endurtøku og møguligar nýggjar rettsakir av hesum slag. Eftir henda dómin stendur so eitt greitt, og tað er, at tey fólk, sum hava havt við skipabygging og eginpening at gera, einki skeivt hava gjørt, tí tann manngongdin, sum brúkt hevur verið í hesum málum øll árin, hava landsins myndugleikar vítað um og harvið góðkent.

Hevur Heilbrigðið havt tað so ringt í 1992?

Í Söslalúrín 13. januar hevur Dagny eitt prát við Jákup Lindenskov um rúsdrekka viðgerðina, sum eg eri noyddur at gera nakrar viðmerkingar til.

Nevnt verður, at talan ikki verður um samanlegging, orsakað av tí viðferð Heilbrigðið hevur fingið. Eisini verður sagt, at árið 1992 gjørdist eitt satt vónbrót, hvat peningi viðvíkti fyri Heilbrigðið.

Eg meini, at min goði partamaður er sera stutt-mintur í hesi sök. 1992 gjørdist eitt baldrut ár fyri allar landsins stovnar um-framt fyri fólkid alt. Tað vóru sanniliga nógvar stovnar, sum heldur enn fegnir vildu havt meira játtan. Öll minnst orrustuna um eykajáttanina til Lands-sjúkrahúsið. Men eitt tykist Jákup at hava gloymt, og tað er, at Heilbrigðið fekk eina eykajáttan í 1992 uppá goðar kr. 800.000,00. Og tað má sanniliga kallast at vera ein forfordeiling í mun til aðrar stovnar. Hvat høvdu røktarheimini, dagstovnar, heimahjálparskipanin ella skúla-verkið sagt til slíka eykajáttan. Men hesi söktu ikki, tí gresid politisk

boð vórðu givin um, at eykajáttan varð ikki givin. So Jákup átti heldur saman við Heilbrigði at víst takk-semi fyri eina eftir minum tykki órimiliga goða við-gerð.

Seinasta bragðið í fama ári eydnaðist Heilbrigðið, tá tað fekk 21 tingmenn at at-kvoða fyri at hækka upp-skot landsstýrisins úr 6,9 mió. til 8,5 mió. kr. til rúsdrekkaviðgerð. Hvat hugsa í slíkari løtu starvsfólk og stovnsleiðarar, sum arbeida á stovnum, sum ikki fáa eina kloyvda krónu afturat. Stovnar, sum nú í longri tíð eru pindir og skerdir inn at beini, og sum í hesum døg-um koyra upp á pumpurnar.

Men júst á hesum sama fundi eydnaðist eisini at steðga ætlan landsstýrisins um eina samskipan av rúsdrekkaviðgerðini. T.v.s. at skipanin við Heilbrigði og Blácross, soleiðis sum vit kenna hana, eigur at halda fram sambært tingsins vilja. Støðan er sementerað. Hevur man veruliga funnið tað besta?

Tað, sum óðgvar meg ikki sori í hesum máli, er at menn, sum eitt nú Jákup Lindenskov eru so bangur

fyri nýghugsan innan økið. Eg eri ónga lotu í iva um, at sjálvt við eina játtan uppá

6,9 mió. kr., høvdu vit kunna givið brúkaranum eitt betri og fjölbroyttari til-

boð. Vit kundu t.d. havt tvey viðgerðarstøð, sum á-tøku sær uppgávur, sum tey høvdu innlit og royndir í. Vit kundu havt tvey við-gerðarstøð, sum kundu supplerað hvørt annað, heldur enn at kappast um somu brúkarar. Ein sam-skipan hevði givið mögu-leika fyri avrúsing, viðgerð, efúrviðgerð, ambulanti viðgerð, familjuráðgeving, ítriv o.a. Og ikki at gloyma eitt harðliga tiltrøngt her-berg. Hetta hevði uttan iva verið møguligt fyri eina minni játtan.

Tá settu vit brúkaran í fokus, heldur enn at halda liv í dupultilboðum av heilt øðrum orsökum.

Eitt av argumentunum, sum mangan er havt á lofti í sambandi við játtanina er, at endamálsorðingin í okkara

rúsdrekkalóg er at tálma nýtsluni.

Alt gott at siga um tað, at vit hjálpa og stuðla teimum, sum eru komin í óføri or-sakað av rúsdrekka.

Men mest effektivi hátt-urin at liva upp til enda-málsorðingin eitur kanska ikki bert viðgerð, men upp-lýsing og fyribyrging. Har kundu vit lættliga brúkt 1,6 mió. kr.

Landsstýrið kundi við lógtingsins samtykt sett seg hendur í favn og latið alt verði ríkið sum higartil.

Men tað er ikki politikkur við ábyrgd. Tí vilja vit fram-haldandi virka fyri, at játt-anin kemur brúkaranum sum best til gagns. Tað er hóast alt væl saktans hann, tað snýr seg um.

Jóannes Eidesgaard

